

KRÍZOVÝ PLÁN OCHRANY
zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti
pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom
šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v Zariadení
sociálnych služieb, Slobody 761/57, 987 01 Poltár

Vypracoval: Mgr. Beáta Kántorová

Schválil: Lívia Lomanová

1. ÚČEL	2
2. ÚVOD	3
3. INFORMÁCIE O VÍRUSE COVID-19.....	3
4. METODIKA ČINNOSTI PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI.....	3
5. ZLOŽENIE KRÍZOVÉHO TÍMU	7
6. PRÍLOHY.....	7

1. ÚČEL

Zariadenie sociálnych služieb v súlade s ustanovením § 18 ods. 3) zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov ako samostatná rozpočtová organizácia vo väzbe na ustanovenia zákona NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 583/2004 Z. z.

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii

v y d á v a

Krízový plán pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19, SARS-CoV) v Zariadení sociálnych služieb, Slobody 761/57, 987 01 Poltár

2. ÚVOD

Krízový plán upravuje preventívne postupy pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu COVID-19 u klientov alebo zamestnancov zariadenia. Prináša vedúcim zamestnancom základné informácie o ochorení COVID-19, návrh postupov a opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia a postupy v prípade väčšieho rozšírenia ochorenia.

3. INFORMÁCIE O VÍRUSE COVID-19

Nový koronavírus SARS-CoV-2 je respiračný vírus. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Príznaky ochorenia

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zvážiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,
- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych (ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom a to:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi,

4. METODIKA ČINNOSTI PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

4.1. PREVENCIA ŠÍRENIA INFEKcie

Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu s infikovaným človekom alebo expozícii vírusom).

Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov:

- Vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením.

- Skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí.
- **Často si umývať ruky teplou vodou a mydlom** (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí), **ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné** ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu.
- Účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

Zamestnanci ZSS by si mali umývať ruky:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.
- Nepoužívať spoločné uteráky a predmety osobnej potreby.
- Dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo ku ich kontaminácii a vetrať.

Veľmi dôležité je dodržiavať zakázať návštev. Ani vo výnimočných prípadoch nepovoliť návštevy príbuzným, ktorí sa vrátili z rizikových oblastí alebo vykazujú známky respiračnej infekcie. Zdraví príbuzní, bez epidemiologickej anamnézy môžu mať povolené návštevy vo výnimočných prípadoch, ak sa jedná o paliatívneho klienta. O takejto návšteve musí byť vedený záznam a dodržané všeobecné preventívne opatrenia na zabránenie prenosu kvapôčkovej infekcie.

Vytvoriť izolačnú miestnosť za účelom izolácie klienta, ktorý je odkázaný na dialýzu vo VŠNsP Lučenec 3 krát týždenne v prízemí zariadenia v blízkosti vchodových dverí. Izolačná miestnosť bude slúžiť pre potreby izolácie ďalších klientov.

4.2. REPRESÍVNE OPATRENIA (SEKUNDÁRNA PREVENCIA) V PRÍPADE PODOZRENIA NA RESPIRAČNÚ INFEKCIU

V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu **izolácia chorého a jeho kontaktov** pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti (t. j. 14 dní resp. podľa usmernenia lekára).

Osoby s akútnym respiračným ochorením by mali dodržiavať respiračnú hygienu – dodržať dostatočnú vzdialenosť od iných osôb, zakryť si ústa a nos vreckovkou alebo papierovým obrúskom (v prípade ak nemajú vreckovku kašľať a kýchať do rukáva – do lakťového zhybu, nie do rúk!).

4.2.1. POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U ZAMESTNANCA

Inkubačná doba ochorenia je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli **vystavení stretnutiu s človekom so známym, t. j. potvrdeným prípadom COVID-19**, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

Zamestnanec ZSS je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný** telefonicky informovať riaditeľku zariadenia. Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť

predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr telefonicky** a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená. V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca ZSS sú izolovaní všetci klienti, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucidného dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku ZSS a usmernenia pracovníka RÚVZ.

4.2.2. POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U KLIENTA

V prípade, ak je podozrenie na infekciu COVID-19 u klienta, je zodpovedným zamestnancom ZSS kontaktovaný ošetrojúci lekár (všeobecný lekár pre dospelých alebo geriatry), ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ Lučenec.

V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z infekcie COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19, tak je v zariadení sociálnych služieb chorý klient zabezpečený v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Izba s izolovaným pacientom je označená ako infekčná z dôvodu, aby boli zamestnanci jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení a bariérovej ošetrovacej techniky.

Chorý klient by mal použiť rúško, ktoré sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontaminácii okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne má byť tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny a pod.). V takomto prípade sú zakázané návštevy, iba v špeciálnych prípadoch môže riaditeľ zariadenia povoliť návštevu chorého rodinou, a to v prípade zlého psychického stavu klienta alebo ak je klient v paliatívnej starostlivosti. Personál je vybavený jednorazovými pomôckami určenými pre prácu so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19, ktoré mu v prípade, že ich nemá, zabezpečia Štátne hmotné rezervy. Personál je vzdelávaný podľa vnútorných predpisov a pokynov RÚVZ. Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ-om odoslaný sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ.

4.3. MANIPULÁCIA S ODPADOM

Všetok odpad, s ktorým bola osoba v styku, vrátane použitých vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov znečistených telesnými tekutinami, má byť vložený do plastových vriec na odpad a zviazaný. Plastové vrecia, ktoré sú používané pre tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a silu minimálne 0,1 mm. Tento odpad je povinnosť zatriediť do kategórie nebezpečný a v súlade s legislatívou s ním nakladať.

5. ZLOŽENIE KRÍZOVÉHO TÍMU

Členovia krízového tímu: Lívia Lomanová 0905 147 808
Mgr. Beáta Kántorová 0902 344 682
Mgr. Helena Golianová 0903 743 016

Krízový tím v súvislosti s výkonom preventívnych opatrení so šírením COVID-19 konzultuje s PZS – Mgr. Marianna Purdeková.

System komunikácie a informovanosti zamestnancov, rodinných príslušníkov a klientov s dôrazom na zníženie paniky v **prípade karantény**. Písomne sú informovaní rodinní príslušníci a návštevy oznamom na vchodových dverách o zákaze návštev v zariadení.

Izolačná miestnosť v prípade vrátenia sa klienta z nemocnice je zriadená v prízemí budovy so zabezpečeným zariadením na osobnú hygienu(WC, umývadlo).

V prípade výskytu ochorenia bude miestom karantény spoločenská miestnosť.

Kontakt na ošetrojúcich lekárov:

MUDr. Kupcová Elena 0903 435 493
MUDr. Garaj Miroslav 0917 102 590
MUDr. Sivičková Henrieta 0905 471 115

Nepretržitú činnosť majú telefónne linky:

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – 0917 222 682

Národné centrum informácií 0800 221 234

RÚVZ Lučenec 047/4323572, 0905 536 551, 0915 885 813, 0918 601 924,
e-mail: lc.epidemiologia@vzsr.sk

Službukonajúci personál má kontakt na príbuzných klientov a zabezpečí potrebné informácie pre záchranárov.

6. PRÍLOHY

1. Kontrolný list informačných a preventívnych opatrení v súvislosti s infekciou COVID-19

